

**ÚTMUTATÓ SZAKMAI GYAKORLATOKHOZ TANÍTÓ SZAKOS HALLGATÓK,
ISKOLAI SZAKVEZETŐK, GYAKORLATVEZETŐ OKTATÓK SZÁMÁRA**

I. Reflektálás 2. – Fókuszban a pedagógus (NBC_TA180G3, LBC_TA180G3), 3 kredit, gyakorlati jegy

II. Tanítási gyakorlat 2. – Fókuszban a tanítás (NBC_TA181G6, LBC_TA181G6), 6 kredit, gyakorlati jegy

6. félév

Felelős oktató: Wiersumné Dr. Gyöngyösi Erika, Eszterházy Károly Egyetem, Sárospataki Comenius Campus

TANÍTÓ SZAK SZAKMAI GYAKORLATA										
tantárgy	félévek								kredit	számonkérés
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.		
Reflektálás 2. – Fókuszban a pedagógus						45 óra			3	gyj
Tanítási gyakorlat 2. – Fókuszban a tanítás						60 óra			6	gyj

- **Reflektálás 2. – Fókuszban a pedagógus (NBC_TA180G3)**
 - o 45 óra kiscsoportos hospitálás: 9x5 óra (hospitálás, megbeszélés).
Csütörtöki napokon.
- **Reflektálás 2. – Fókuszban a pedagógus (LBC_TA180G3)**
 - o 2 nap hospitálás (tanítási órák, napközis, illetve szabadidős foglalkozások látogatása).
Pénteki napokon.
- **Tanítási gyakorlat 2. – Fókuszban a tanítás (NBC_TA181G6)**
 - o 60 óra (kiscsoportos 45 óra, egyéni 15 óra) tanítási gyakorlat: 9x5 óra, 1 hetes (előkészítő óra + tanítási óra + megbeszélés).
Csütörtöki napokon.

- **Tanítási gyakorlat 2. – Fókuszban a tanítás (LBC_TA181G6)** – gyakorlóiskola beosztása alapján

2017/18. II. félévben a nappali tanító szakos hallgatók beosztása február 8-tól kezdődik és hetente csütörtöki napokon lesz a beosztás szerint.

2017/18. II. félévben a levelező tanító szakos hallgatók beosztása a következő:
Február 16. és február 23. (két pénteki nap)

TANTÁRGYLEÍRÁS

Tantárgy neve: Reflektálás 2. - Fókuszban a pedagógus (kiscsoportos)	Kódja: NBC_TA180G3	Kreditszáma: 3
A tanóra típusa (ea./szem./gyak./konz.) és száma: gyakorlat, 45 óra / félév		
Az értékelés módja (kollokvium/gyakorlati jegy/egyéb): gyakorlati jegy		
A tantárgy tantervi helye (hányadik félév): 6.félév		
Meghirdetés gyakorisága:		
Oktatás nyelv (ha nem magyar):		
Előtanulmányi feltételek <i>(ha vannak)</i> : Tanítási gyakorlat 1. Fókuszban a tanítás (kiscsoportos/egyéni)		
Tantárgyleírás		
Oktatási cél: A pedagógus munkaidő beosztásának, tanórai és tanórán kívüli tevékenységének, alkalmazott oktatási stratégiáinak megfigyelése, megismerése és annak összevetése a jelenleg érvényben lévő törvényi előírásokkal. Külső iskolákban (nemzetiségi osztályokban, speciális közoktatási intézményekben) különböző oktatási stratégiák megismerése, a reflektív gondolkodás kialakítása, az önreflexió gyakorlása. Kialakítandó / fejlesztendő kompetenciák: a) a megfigyelési szempontok alapján önállóan képes tudatos véleményt alkotni a nemzetiségi osztályokban, a speciális közoktatási intézményekben alkalmazott oktatási stratégiákról. b) kialakul az a jártassága, mellyel ezen a területen komplex feladatokat tud megoldani.		

c) ismeri azokat a dokumentumokat, amelyek a közoktatás területén ebben a témában fellelhetők.

Az oktatás tartalma és tervezett ütemezése:

A pedagógusoknál ismerje fel a következő kompetenciákat:

1. egyes tanulók megismerése, fejlődésük elősegítése;
2. a csoportok megismerése, fejlődésük elősegítése;
3. a szaktudományos ismeretek megléte és integrálása a tanulók személyiségének fejlesztése érdekében;
4. a pedagógiai folyamatok tervezése;
5. a tanítási tevékenységek széles választékának felhasználása, az oktatási folyamat irányítása;
6. a pedagógiai folyamat értékelése;
7. kommunikáció, kapcsolat a pedagógiai folyamat résztvevőivel;
8. felelősségvállalás a pedagógus saját szakmai fejlődéséért.

Oktatásszervezés:

A kurzus teljesítésének a feltételei*:

1. Aktív részvétel az iskolai gyakorlaton,
2. 12 jegyzőkönyv írása.
3. 2 óra elemzése adott szempontok alapján.

Kötelező irodalom:

1. NAT 2012
2. Kerettanterv az általános iskola 1-4. évfolyamára (51/2012. (XII.21.) EMM) rendelet 1. sz. melléklet
3. A gyakorló hely iskolai pedagógiai programja
4. Csányi Yvonne – Perlusz Andrea: Integrált nevelés – inkluzív iskola. Osiris, 2001.

Ajánlott irodalom:

1. Bagdy - Telkes: Személyiségfejlesztő módszerek az iskolában. Budapest, Nemzeti Tankönyvkiadó.
2. Kolozsvári Judit: Más gyerek, más szülő, más pedagógus. OKKER, Budapest, 2002.
3. Herczog Mária: Gyermekvédelmi kézikönyv. KJK – Kerszöv Kiadó, Budapest, 2005.

Tantárgy oktatásába bevont oktató:

Wiersumné Dr. Gyöngyösi Erika, PhD, főiskolai docens

Az oktató által előnyben részesített elérhetőség: email: wiersumne.erika@uni-eszterhazy.hu

A csoportos online kommunikáció módja és helye: email

*** A kurzus teljesítésének feltételei:**

1. Általános szabályok:

- A gyakorlatokon kötelező a megjelenés az előkészítő órán közölt időpontoknak megfelelően. A jelenlétet a felelős gyakorlatvezető ellenőrzi.

Megfigyeléseiben, megfigyeléseinek rögzítésében segítséget ad az alábbi megfigyelési jegyzőkönyv minta. Feljegyzéseit minden óra után írassa alá az órát tartó pedagógussal, ezzel igazolva jelenlétét.

Igazolatlan mulasztás a gyakorlatból történő kizárást eredményez. Késés esetén csak a következő iskolai időegységen (órán, foglalkozáson) vehet részt.

- A gyakorlat pótlására szervezeten, az oktató vezetésével kerül sor egy alkalommal.

- Amennyiben a hallgató nem teljesíti a kurzus követelményeit, nem veheti fel a következő félévben a rá épülő kurzust.

- A gyakorlaton a hallgató megjelenése, öltözködése, viselkedése feleljen meg az intézmények házirendjének. - A megfigyelés alatt maradjon háttérben, ne zavarja a foglalkozást, a tanórát!

- A levelezős hallgatók kötelezettségei mindenben megegyeznek a nappali tagozatos hallgatókéval.

2. A 12 jegyzőkönyvet az alábbi minta szerint kell a 45 óra csoportos hospitálás során megírni

A megfigyelési jegyzőkönyv háromhasábos, fejléctet tartalmaz az alábbi minta szerint.

Megfigyelési jegyzőkönyv					
Tanegység: Pedagógiai megfigyelés – Fókuszban a tanítás					
Készítette (név, neptunkód):					
Megfigyelés helye (iskola neve):					
Ideje:					
Osztály:					
Osztálytanítók:					
Tantárgy(ak):					
Időkeret	Az óra menete	Nevelési-oktatási stratégia			Megjegyzések
		Módszerek	Tanulói munkaformák	Eszközök	

3. A 2 óra elemzését (a félév során megtekintett, 2 tetszőlegesen kiválasztott megfigyelési jegyzőkönyv segítségével) az alábbiakban megadott szempontsor alapján kell elkészíteni 2-3 oldal terjedelemben.

Óraelemzés szempontjai:

3.1 Az óra célja és tartalma (A tanítási óra oktatási, képzési és nevelési feladatai mennyiben segítik a tantárgy tanítási célkitűzéseinek, követelményeinek, mennyire vannak összhangban a feldolgozandó tananyaggal? A tanóra feladatai mennyire vannak összhangban a szaktárgyi kompetenciákkal, illetve a tanulók életkori sajátásaival, fejlettségi szintjével? A tananyag hogyan kapcsolódik más tantárgyak óráinak tananyagához (interdiszciplinaritás, tantárgyi integráció)? Hogyan épített a tanulók előzetes tudására? Elérte-e az óra a célját?)

3.2 Az óra felépítése (Milyen típusú - új ismeretet feldolgozó, gyakorló, ellenőrző - óráról van szó? Mi jellemezte a tanóra szerkezetét? Logikus, egymásra épülő, koherens volt-e a felépítése? Jellemezt-e tudatosság, változatosság a tanórát? Hogyan valósultak meg a didaktikai feladatok (a tanulás pszichikai feltételeinek megteremtése, az új anyag feldolgozása, alkalmazás, ellenőrzés?) Volt-e óra végi összefoglalás, és ha igen, milyen szempontok és megoldás alapján összegezték az órán tanultakat?)

3.3 Az óra szervezése (Milyen munkaformá(ka)t - frontális, félfrontális osztálymunka, csoportmunka, páros munka, egyéni munka - alkalmazott a tanár a tanítási órán, és milyen volt azok aránya? Milyen oktatási módszereket (közlés, magyarázat, elbeszélés, előadás, referátum – korreferátum, kérdés-felelet, bemutatás, megfigyelés, kísérlet, vita, játék, kooperatív/projekt módszer stb.) alkalmazott a tanár a tanítási órán, mennyire törekedett a változatosságra? Az alkalmazás, megszilárdítás, rögzítés milyen módszereit alkalmazta a tanár? Alkalmazkodtak-e ezek a tananyaghoz, a tanulók életkori sajátságaihoz, értelmi fejlettségük szintjéhez? Az alkalmazott oktatási módszerek mennyiben feleltek meg a tananyag jellegének, terjedelmének, a tanulók életkori sajátosságainak, az osztály profiljának, a tanár egyéniségének, a tárgyi feltételeknek? Milyen számonkérési, ellenőrzési formákat, módszereket alkalmazott a pedagógus? Megfelelt-e az óra szervezése az óra típusának?)

3.4 Tanító-tanuló viszony, együttműködés (Milyen volt az óra hangulata? Hogyan motiválta, aktivizálta a tanulókat a pedagógus? Mennyire ösztönzi a tanulókat

önálló munkára? Hogyan érvényesült az órán a tanár pedagógiai irányító szerepe? Milyen volt óravezetési stílusa (autokrata, demokratikus, anarchikus, kooperatív) és hatása az osztályra? Milyen volt a pedagógus megjelenése, fellépése, beszédérthetősége, kommunikációs stílusa? Hogyan oldotta meg a konfliktushelyzeteket?

3.5 Differenciálás, egyéni bánásmód (Milyen módon differenciált a tanító? Eredményes volt-e a differenciálás? Hogyan viszonyult a sajátos nevelési igényű tanulókhoz, milyen módszereket, eszközöket használt?)

3.6 Rituálék az órán (Mi adja meg az óra keretét? Hogyan kezdődik, hogyan végződik, és van-e szükség szerint pihentető fázis a fáradás perceiben? megállapítható-e hogy mennyi idő tekinthető pedagógiailag hasznos időnek, s ami haszontalan, miért az?)

TANTÁRGYLEÍRÁS

Tantárgy neve: Tanítási gyakorlat 2. - Fókuszban a tanítás	Kódja: NBC_TA181G6	Kreditszáma: 6
A tanóra típusa (ea./szem./gyak./konz.) és száma: gyakorlat (egyéni/15 óra/ és kiscsoportos / 45 óra) és száma: 60/félév		
Az értékelés módja (kollokvium/gyakorlati jegy/egyéb): gyakorlati jegy		
A tantárgy tantervi helye (hányadik félév): 6. félév		
Meghirdetés gyakorisága:		
Oktatás nyelv (ha nem magyar):		
Előtanulmányi feltételek (ha vannak): Tanítási gyakorlat 1. Fókuszban a tanítás (ÁK, kiscsoportos/egyéni)		
Tantárgyleírás		
Oktatási cél: Az elméletben elsajátított pedagógiai, szaktárgyi és tantárgy-pedagógia ismeretek felhasználásával felkészíteni a hallgatókat a nevelési-oktatási feladatok tudatos elvégzésére a szakvezető tanítása, elemzése valamint egyéni keretben történő tanítás által. (Megjelenítve a napközit is.)		
Kialakítandó / fejlesztendő kompetenciák: a) képes a tanítási óra előkészítésével kapcsolatos feladatok teljesítésére (óravázlat készítése, a tanórán használt oktatási és egyéb eszközök, szemléltetők, stb. előkészítése)		

b) képes az elkészített óratervezet alapján a tanítási óra oktatási és nevelési feladatainak ellátására

c) a megadott megfigyelési szempontok alapján képes a saját és megtekintett órák elemzésére

Az oktatás tartalma és tervezett ütemezése:

- a tanító feladatai a tanítási óra előkészítésével kapcsolatban;
- a tanítási órán látottak önálló elemzése és összevetése a szakvezető elemzésével;
- az osztály oktató-nevelő tevékenységével kapcsolatos szervezési teendők megvalósítása;
- a tantárgyakból (magyar nyelv és irodalom, matematika, környezetismeret, ének, rajz és vizuális kultúra, technika-életvitel, testnevelés, napközis foglalkozás) a tanítási óra egyéni keretben történő megvalósítása;
- tanítási órákon történtek pedagógiai-pszichológiai, tantárgy-pedagógiai elemzése.

A kurzus teljesítésének a feltételei:

1: csoportos tanítás: 2 óra

2: egyéni tanítás: 5 óra

3: VMT tanítás: 2 óra

4: A tanítás után egy rövid, önreflexió készítése. A tanítások aláírt összesített lapját, 1 hallgatói önreflexiót, minden hallgató köteles a szorgalmi időszak utolsó hetének elejéig leadni a gyakorlati képzésért felelős oktatónak. A tanításokra kapott jegyek átlaga lesz a gyakorlati jegy.

Kötelező irodalom:

5. NAT 2012
6. Kerettanterv az általános iskola 1-4. évfolyamára (51/2012. (XII.21.) EMM) rendelet 1. sz. melléklet
7. A gyakorló hely iskolai pedagógiai programja
8. Falus Iván: Didaktika. Nemzeti Tankönyvkiadó. Bp. 2003.

Ajánlott irodalom:

4. Nahalka István: Hogyan alakul ki a tudás a gyerekekben? Budapest, Nemzeti Tankönyvkiadó, 2002.
5. Bábosik István: A nevelés elmélete és gyakorlata. Budapest, Nemzeti Tankönyvkiadó, 1999.
6. Szalóky Béláné: Gondolatok a gyermekközpontú napközi otthonokról. Budapest, 1994.

Tantárgy oktatásába bevont oktató:

Wiersumné Dr. Gyöngyösi Erika, PhD, főiskolai docens

Az oktató által előnyben részesített elérhetőség: email: wiersumne.erika@uni-eszterhazy.hu

A csoportos online kommunikáció módja és helye: email

JELENLÉTI ÖSSZESÍTŐ (Nappali)**Tantárgy: Reflektálás 2. - Fókuszban a pedagógus (NBC_TA180G3)** a jelenlét jelölése: X hiányzás: -

Sorszám	Név	Alkalmak								
		1. dátum:	2. dátum:	3. dátum:	4. dátum:	5. dátum:	6. dátum:	7. dátum:	8. dátum	9. dátum:
1.										
2.										
3.										
4.										
5.										
6.										
7.										
8.										
9.										
10.										
11.										
12.										

Kelt:

.....

gyakorlatvezető aláírása

JELENLÉTI ÖSSZESÍTŐ (Levelező)**Tantárgy: Reflektálás 2. - Fókuszban a pedagógus (LBC_TA180G3)** a jelenlét jelölése: X hiányzás: -

Sorszám	Név	Alkalmak	
		1. dátum:	2. dátum:
1.			
2.			
3.			
4.			
5.			
6.			
7.			
8.			
9.			
10.			
11.			
12.			

Kelt:

.....

gyakorlatvezető aláírása

ÉRTÉKELESI ÖSSZESÍTŐ (Nappali és Levelező)

Tantárgy: Tanítási gyakorlat 2

A hallgató neve:

0-8 pont:	elégtelen (1)
9-12 pont:	elégséges (2)
13-16 pont:	közepes (3)
17-18 pont:	jó (4)
19-20 pont:	jeles (5)

1. Csoportos tanítási gyakorlat

Tantárgy:	Időpont	Pontszám	mentortanár aláírása

2. Egyéni tanítási gyakorlat

Tantárgy:	Időpont	Pontszám	mentortanár aláírása

3. VMT órák

Tantárgy:	Időpont	Pontszám	mentortanár aláírása

A Sárospataki II. Rákóczi Ferenc Általános Iskola csengetési rendje:

1. óra	8^{00} - 8^{45}
2. óra	9^{00} - 9^{45}
3. óra	10^{00} - 10^{45}
4. óra	10^{55} - 11^{40}
5. óra	11^{50} - 12^{35}
6. óra	12^{40} - 13^{25}
7. óra	13^{45} - 14^{30}
8. óra	14^{30} - 15^{15}
9. óra	15^{15} - 16^{00}